

اثر تزریق داخل هیپوکمپی و راپامیل بر روند ایجاد کیند لینگ شیمیایی با پنتیلن ترازول در موش‌های صحرایی

دکتر محمد رضا پالیزوان^{۱*}، اعظم امینی کمیجانی^۲، احسان الله غزنوی راد^۳

۱- استادیار، عضو هیئت علمی گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

۲- مریبی، عضو هیئت علمی گروه فیزیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

۳- مریبی، عضو هیئت علمی گروه میکروب شناسی و ایمنی شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

تاریخ دریافت ۸/۴/۲۰۱۷، تاریخ پذیرش ۸/۷/۲۰۱۷

چکیده

مقدمه: تحقیقات نشان داده است که به دنبال صرع خود به خودی در موش‌های صحرایی میزان نفوذ پذیری نورون‌های ناحیه CA1 هیپوکمپ نسبت به کلسمی افزایش پیدا می‌کند. در این تحقیق نقش کانال‌های کلسیمی حساس به ولتاژ ناحیه CA1 هیپوکمپ بر روی کیندلینگ ایجاد شده با پنتیلن ترازول مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار: در این تحقیق تجربی ابتدا حیوانات به شکل تصادفی به دو گروه تقسیم بندی شدند. در گروه تحت آزمایش داروی راپامیل (۴ میکروگرم در ۴ دقیقه) به داخل هیپوکمپ تزریق شد و پس از ۲۰ دقیقه به منظور ایجاد کیندلینگ شیمیایی، پنتیلن ترازول با غلظت‌هایی که در ابتدا تشنج زا نیستند (۳/۷/۵ میلی گرم بر کیلوگرم، داخل صفاقی) به موش‌ها تزریق گردید. پس از تزریق دارو رفتار‌های حیوان به مدت ۲۰ دقیقه تحت نظر گرفته شد و پاسخ‌های تشنجی بر اساس معیار پنج رتبه‌ای طبقه‌بندی گردید. حیوانات گروه کنترل از نظر سن و روند ایجاد کیندلینگ همانند گروه آزمون بودند به جز اینکه در این گروه به جای راپامیل از حلal آن یعنی مایع مغزی نخاعی مصنوعی استفاده شد.

نتایج: راپامیل به شکل معنی داری ($p < 0.05$) تعداد تحریکات لازم برای رسیدن حیوانات از مرحله صفر به مرحله پنج تشنج را کاهش داد. از سوی دیگر راپامیل به شکل معنی داری مدت زمانی که حیوان در مرحله پنجم تشنج بسر می‌برد را افزایش داد ($p < 0.05$). همچنین این دارو مدت زمانی که طول می‌کشد که حیوان به مرحله پنج تشنج برسد را کاهش داد ولی این کاهش معنی دار نبود.

نتیجه‌گیری: تزریق موضعی راپامیل به داخل هیپوکمپ روند ایجاد کیندلینگ شیمیایی با پنتیلن ترازول را تسهیل کرده ولی بر روی کیندلینگ ایجاد شده اثر مهاری داشت.

کلید واژه‌های: پنتیلن ترازول، کیندلینگ، راپامیل، هیپوکمپ.

*نویسنده مسئول: دانشگاه علوم پزشکی اراک، گروه فیزیولوژی، تلفن: داخلی ۰۴۱۷۳۵۰۲-۲۵۶-۰۸۶۱

Email: palizvan@yahoo.com

پذیری نورون های ناحیه CA1 هیپو کمپ نسبت به کلسیم افزایش می یابد(۱۰). همچنین نشان داده شده است که به دنبال کیندلینگ الکتریکی، ورود کلسیم به داخل نورون های ناحیه هیپو کمپ افزایش پیدا می کند(۱۱،۱۲). بنا بر این در این تحقیق با تزریق موضعی راپامیل به عنوان آنتاگونیست کانال های کلسیمی به ناحیه CA1 هیپو کمپ موش های صحرایی نقش کانال های کلسیمی این ناحیه از مغز بر روند ایجاد کیندلینگ شیمیابی با پنتیلن تترازول(PTZ) مورد بررسی قرار گرفته است.

روش کار

این مطالعه از نوع تجربی بوده و بر روی موش های صحرایی انجام گرفته است. در این تحقیق از ۱۸ عدد موش صحرایی نر نژاد ویستار (تنهیه شده از انتستیتو رازی تهران) با وزن بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ گرم استفاده شد. حیوانات در اتاقی با حرارت ۲۴ درجه سانتی گراد و شرایط نوری ۱۲ ساعت روشنایی و ۱۲ ساعت تاریکی نگهداری شدند و آب و غذا به طور آزاد در اختیار آنها قرار داشت.

حیوانات با تزریق داخل صفاقی کتابخانه (۷۵ میلی گرم بر کیلو گرم) و رامپون (۵/۰ میلی گرم بر کیلو گرم) بیهوش گردیده و در دستگاه استریوتاکسی قرار داده شدند. بر شی در پوست سر در بخش میانی و به صورت میانی خلفی ایجاد شد. مطابق اطلس پاکسینوس و واتسون(۱۳)، کانول های هادی در نواحی CA1 هیپو کمپ پشتی راست و چپ با مختصات ۳/۶ میلی متر به سمت عقب و ۲/۳ میلی متر به سمت راست و چپ نسبت به بر گما و ۲/۲ میلی متر زیر سخت شامه، کار گذاری شدند. پس از کار گذاری، کانول ها به

مقدمه

صرع یکی از اختلالات عصبی مزمن در انسان است. این بیماری در مجموع به وسیله حملات متناوب حرکتی، حسی، اتونومیک و یا روانی مشخص می گردد(۱). برای مطالعه صرع از مدل های آزمایشگاهی مختلفی از جمله مدل کیندلینگ استفاده می شود. در این مدل با تحریک مکرر یک ناحیه مغزی به وسیله محركی الکتریکی و یا شیمیابی، که در ابتدا قادر به ایجاد تشنج نیست، در حیوان تشنج ایجاد می کند(۴-۲). امروزه تحقیقات زیادی در زمینه شناخت مکانیسم های ایجاد صرع و نقش نواحی و هسته های مختلف مغزی در ایجاد آن و نحوه اثر داروها و مواد شیمیابی بر حملات صرعی در حال انجام است. از جمله داروهای موثر در درمان صرع می توان به کاربامازپین، سدیم والپورات، فنی توئین و پریمیدین اشاره کرد. تحقیقات نشان داده است که در حدود بیست درصد از موارد صرع لوب تمپورال نسبت به دارو درمانی های رایج پاسخ نمی دهند که در این موارد پیدا کردن داروهای جدید از اهمیت خاصی برخوردار است. از جمله داروهایی که امروزه تحقیقات فراوانی در زمینه نقش آن در درمان صرع انجام می گیرد، آنتاگونیست های کانال های کلسیمی حساس به ولتاژ به ویژه راپامیل است. اگر چه در برخی از تحقیقات گزارش شده است که راپامیل بر روی مهار کیندلینگ اثری ندارد(۵) با این حال در اکثر تحقیقات انجام گرفته اثرات ضد تشنجی راپامیل بر روی مدل های مختلف صرعی نشان داده شده است(۹-۶). اما این سؤال که راپامیل با اثر بر روی کدامیک از جایگاه های مغز اثرات خود را بر روی تشنج القاء می کند تا کنون بدون پاسخ باقی مانده است.

تحقیقات نشان داده است که به دنبال صرع خود به خودی در موش های صحرایی میزان نفوذ

تزریق شد. پس از تزریق PTZ رفتارهای حیوان برای مدت ۲۰ دقیقه تحت نظر گرفته و پاسخ‌های تشنجی حیوان بر اساس تحقیقات قبلی^(۱۴) به شکل زیر طبقه‌بندی شدند: مرحله صفر = عدم پاسخ، مرحله اول = انقباض عضلات صورت و گوش‌ها، مرحله دوم = موج انقباضی بدن، مرحله سوم = پرش‌های میوکلونیک و ایستادن روی دو پا، مرحله چهارم = افتادن به پهلو و مرحله پنجم = افتادن به پشت و حملات عمومی تونیک و کلونیک. فعالیت‌های تشنجی در طول بیست دقیقه پس از تزریق PTZ ارزیابی شد. در گروه کنترل بعضی از موش‌ها پس از اولین تزریق مراحل اول و یا دوم تشنج را از خود نشان دادند با ادامه تزریقات به تدریج واکنش تشنج در موش‌ها پیشرفت کرد و پس از ۱۲ تا ۱۵ بار تزریق دارو تمام موش‌ها مرحله پنجم تشنج را از خود نشان دادند. در دو گروه تعداد تزریقات لازم برای رسیدن حیوانات به مرحله پنج تشنج، تاخیر زمانی بین تزریق PTZ و شروع مرحله پنجم تشنج و مدت زمانی که پس از تزریق PTZ حیوانات در مرحله پنج تشنج بسر می‌برند اندازه‌گیری شدند. در تمام طول بررسی، انجام آزمایش‌ها و ثبت مشاهدات توسط یک نفر انجام گرفت. در تمام طول آزمایش‌ها نحوه کار با حیوانات بر اساس دستور العمل کنترل و نظارت بر روی حیوانات آزمایشگاهی انجام گرفت.

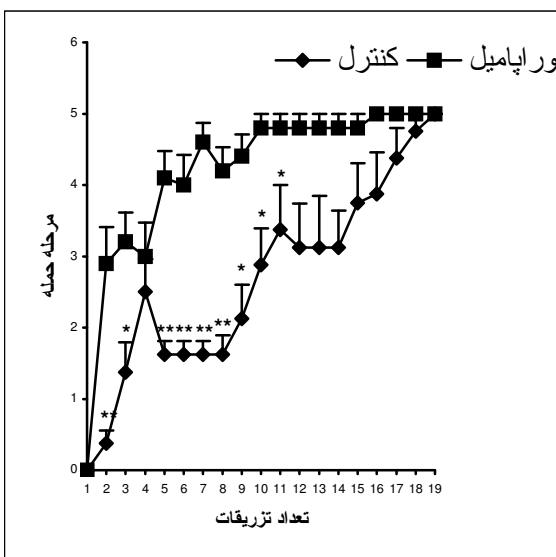
پس از اتمام آزمایش‌ها، برای تعیین محل کانول، هر حیوان بوسیله اتر بیهوش شده و از طریق کانول‌ها ۱ میکرولیتر آبی متیل به درون مغز تزریق گردید. سپس مغز حیوان خارج شده و در داخل فرمالین قرار می‌گرفت و از مغز برش گیری می‌شد تا محل دقیق کانول‌ها مشخص گردد. پس از بررسی بافت شناسی، نتایج مربوط به حیواناتی که محل کار گذاری کانول آنها صحیح نبود حذف می‌گردید.

وسیله سیمان دندانپزشکی روی سطح جمجمه ثابت گردیدند.

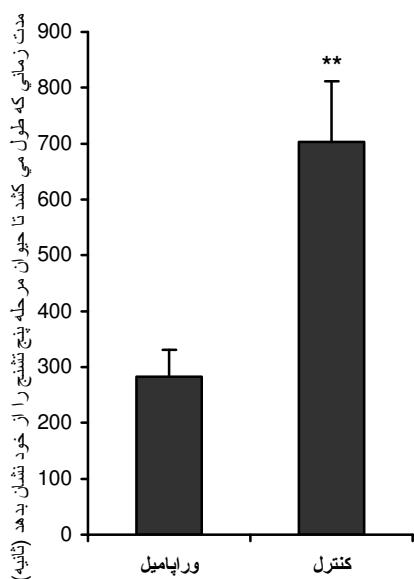
برای تهیه دارو از مایع مغزی نخاعی مصنوعی (ACSF) به عنوان حلال استفاده گردید. ترکیبات تشکیل دهنده ACSF و مقادیر آنها بر حسب میلی مولار عبارت بودند از: NaCl_{۱۱۴}، NaH₂PO_۴^(۱۴)، Mg_۲O_۴^(۲۶)، CaCl_۲^(۱)، NaHCO_۳^(۲۵) و گلوکز^(۱۰). pH محلول حاصل در محدوده ۷/۳ تا ۷/۴ تنظیم شد. محلول‌های حاصله قبل از تزریق با عبور دادن از میکروفیلتر (۰/۲ میکرومتر) استریل می‌شدند. با استفاده از یک سرسوزن شماره ۳۰ به عنوان کانول تزریقی و با کمک یک لوله پلی اتیلنی متصل به سرنگ همیلتون مقدار یک میکرولیتر از محلول در عرض ۴ دقیقه به داخل ناحیه CA1 هیپوکمپ تزریق می‌شد.

حیوانات به شکل تصادفی به دو گروه تقسیم شدند. در حیوانات گروه اول (۸ موش با تزریق داخل هیپوکمپ ACSF) جراحی و کانول گذاری انجام گرفت. در این حیوانات ACSF به شکل دو طرفه به داخل هیپوکمپ تزریق شد (در هر طرف ۱ میکرولیتر در مدت زمان ۴ دقیقه). در گروه دوم (۱۰ موش با تزریق داخل هیپوکمپ و راپامیل) جراحی همانند حیوانات گروه اول انجام شد ولی در این حیوانات و راپامیل محلول در ACSF به مقدار ۴ میکرو گرم در حجم یک میکرو لیتر و در مدت چهار دقیقه به شکل دو طرفه به داخل هیپوکمپ آنها تزریق شد.

به منظور بررسی تاثیر و راپامیل بر روند ایجاد کیندلینگ شیمیایی با PTZ، هر ۴۸ ساعت یک بار در ابتدا ACSF و یا و راپامیل با غلظت ۴ میکرو گرم و به مقدار ۱ میکرولیتر در عرض ۴ دقیقه به داخل ناحیه CA1 هیپوکمپ پشتی تزریق شد. پس از ۲۰ دقیقه PTZ ۳۷/۵ میلی گرم بر کیلو گرم، داخل صفاقی) به موش‌ها

نمودار ۱. اثر تزریق داخل هیپوکمپی مایع مغزی نخاعی مصنوعی و راپامیل بر تکامل مرحله حمله. $*P < 0.05$, $**P < 0.01$.

نمودار ۲. اثر تزریق داخل هیپوکمپی مایع مغزی نخاعی مصنوعی و راپامیل بر مدت زمانی که طول می کشد تا حیوان مرحله پنجم شنبج را از خود نشان بدهد. $*P < 0.01$.

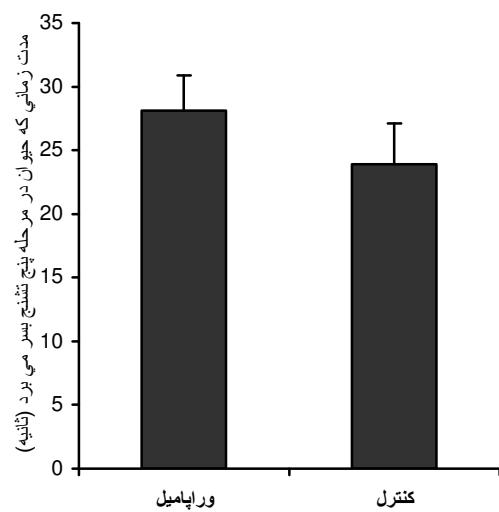
در این بررسی برای مقایسه تعداد تحریکات لازم برای ایجاد مرحله حمله از آزمون کراسکال والیس و من ویتنی یو استفاده گردید. جهت بررسی اثر تزریق و راپامیل بر مدت زمانی که طول می کشد تا حیوان به مرحله پنجم شنبج برسد و همچنین مدتی که در مرحله پنجم شنبج به سر می برد، آزمون تی دانش آموزی مورد استفاده قرار گرفت.

کلیه نکات اخلاقی مربوط به کار با حیوانات در این پژوهش رعایت گردید.

نتایج

مقایسه تعداد تزریقات لازم برای رسیدن حیوانات به مرحله پنجم شنبج نشان داد که تعداد تحریکات لازم برای ایجاد مرحله پنجم شنبج در حیواناتی که راپامیل را به شکل داخل هیپوکمپی دریافت کرده‌اند به شکل معنی‌داری نسبت به گروه کنترل افزایش یافته است ($p < 0.01$) (نمودار ۱). مقایسه اثر تزریق راپامیل بر مدت زمانی که طول می کشد تا حیوان به مرحله پنجم شنبج برسد نشان داده است که راپامیل به شکل معنی‌داری ($p < 0.01$) این زمان را در موش‌های کیندل شده کاهش می‌دهد (نمودار ۲). مقایسه اثر تزریق راپامیل بر مدت زمانی که حیوان در مرحله پنجم شنبج بسر می‌برد نشان می‌دهد که اگرچه این زمان در گروهی که راپامیل را دریافت کرده اند طولانی‌تر است اما تجزیه و تحلیل آماری اختلاف معنی‌داری را بین دو گروه نشان نداد (نمودار ۳).

کلسیمی حساس به ولتاژ نیز اخیراً گزارش شده است(۱۷). مهار تشنجات ایجاد شده توسط پیلوکاربین نیز به دنبال قرار گرفتن سلول‌ها در معرض راپامیل گزارش شده است(۱۸). هر چند کمال و همکارانش گزارش کرده‌اند که تزریق داخل صفاقی راپامیل اثری بر روی تشنجات تجربی ایجاد شده در حیوانات آزمایشگاهی ندارد(۵)، با این حال در یک نگاه کلی به نظر می‌رسد که این داروها از طریق تعديل رهایش میانجی‌های عصبی سبب مهار تشنج در موش‌های کیندل شده می‌گردند(۱۹). نکته مشترک در تمام این تحقیقات تزریق داخل صفاقی آنتاگونیست‌های کانال‌های کلسیمی است و به همین دلیل تفاوت یافته‌ها در این تحقیق با تحقیقات ذکر شده در بالا می‌تواند ناشی از اثر تزریق مستقیم این داروها به داخل هیپوکمپ و عدم انتشار آن به دیگر نقاط مغز باشد. در این راستا مطالعات نشان داده‌اند که فعالیت صرعی در ناحیه CA1 هیپوکمپ چه در حین تشنج^۱ و چه در بین تشنج‌ها^۲ با افزایش تحریک پذیری نورونی توسط افزایش پتانسیم خارج سلولی تکامل پیدا می‌کند(۲۰). با این حال در محلول‌های با غلظت بالای پتانسیم، در غلظت ۲ میلی مولار یون کلسیم، فعالیت تشنجی اتفاق نمی‌افتد، اما با کاهش غلظت کلسیم خارج سلولی به ۱/۲ میلی مولار این فعالیت‌های تشنجی ظاهر می‌گرددند(۲۱). هم‌چنین پاتریلو و همکارانش در سال ۱۹۹۴ نشان داده‌اند که در ژیروس دندانه‌ای (از ساختمان‌های تشکیلات هیپوکمپ) برای ایجاد فعالیت تشنجی توسط غلظت‌های فیزیولوژیک پتانسیم باید غلظت کلسیم را تا ۰/۹ میلی مولار کاهش داد. به این ترتیب تشنج‌های ناشی از افزایش پتانسیم و کاهش

نمودار۳. اثر تزریق داخل هیپوکمپی مایع مغزی نخاعی مصنوعی و راپامیل بر مدت زمانی که حیوان در مرحله پنجم تشنج به سر می‌برد.

بحث

نتایج به دست آمده در این تحقیق نشان می‌دهد که تزریق راپامیل به داخل ناحیه CA1 هیپوکمپ پشتی موش‌های صحرایی سبب تسهیل ایجاد کیندلینگ توسط تزریق داخل صفاقی PTZ در آنها می‌گردد. در مورد اثر مهار کننده‌های کانال‌های کلسیمی بر روی کیندلینگ ایجاد شده تحقیقات زیادی انجام گرفته است که اکثر آنها بر خلاف یافته‌های بدست آمده در این تحقیق اثر مهاری این آنتاگونیست‌ها را بر روی مدل‌های مختلف صرعی گزارش کرده‌اند. خانا و همکارانش نشان داده‌اند که تزریق داخل صفاقی نایفلدیپین و نیمودیپین اثرات مهاری اندکی بر روی تشنج ایجاد شده توسط الکتروشوک دارند(۱۵). اولال نیز نشان داده است که تزریق داخل صفاقی نایفلدیپین سبب مهار تشنجات ناشی از کیندلینگ آمیگدال می‌گردد(۱۶). تغییر LTP به دنبال کیندلینگ شیمیابی با ZT ، از LTP وابسته به گیرنده‌های NMDA به LTP وابسته به کانال‌های

^۱ - Ictal.

^۲ - Inter-ictal.

3. Ebert U, Rundfeldt C, Losher W. Development and pharmacological suppression of secondary afterdischarges in the hippocampus of amygdala-kindled rats. *Eur J Neurosci* 1995; 17: 732-741.
4. Alasvand Zaravand M, Mirnajafi-Zadeh J, Fathollahi Y and Palizvan MR. Anticonvulsant effect of bilateral injection of N6-cyclohexyladenosine into the CA1 region of the hippocampus in amygdala-kindled rats. *Epilepsy Res* 2001; 47: 141-49.
5. Kamal JA, Nadig RS, Joseph T, David J. Effect of calcium channel blockers on experimentally induced seizures in rats. *Indian J Exp Biol* 1990; 28:605-8.
6. Kryzhanovskii GN, Karpoua MN, Pankov OI. Effects of organic calcium antagonists and magnesium on the development of corazol kindling. *Biull Eksp Med* 1990; 110: 348-350.
7. Kohling R, Straub H, Speckmann E. Differential involvement of L-type calcium channels in epileptogenesis of rat hippocampal slices during ontogenesis. *Neurobiol Dis* 2000; 7: 471-482.
8. Ikegaya Y, Nishiyama N, Matsuki N. L type (Ca²⁺) channel blocker inhibits mossy fiber sprouting and cognitive deficits following pilocarpine seizures in immature mice. *Neuroscience* 2000; 98: 647-659.
9. Blalock EM, Chen KC, Vanaman TC, Landfield PW, Slevin JT. Epilepsy-induced decrease of L-type Ca²⁺ channel activity and coordinate regulation of subunit mRNA in single neurons of rat hippocampal 'zipper' slices. *Epilepsy Res* 2001; 43:211-26.
10. Amano H, Amano T, Matsubagashi H, Ishihara K, Serikawa T, Sasa M. Enhanced calcium influx in hippocampal CA1 neurons. *Epilepsia* 2001; 42: 345-50.
11. Vreugdenhil M, Wadman WJ. Kindling-induced long-lasting enhancement of calcium current in hippocampal CA1 neurons induced by kindling epileptogenesis. *Neuroscience* 1992; 49: 373-381.
12. Faas GC, Vreugdenhil M, Wadman WJ. Calcium currents in pyramidal CA1 neurons in vitro after kindling epileptogenesis in the hippocampus of the rat. *Neuroscience* 1996; 75:57-67 .

کلسیم در ناحیه CA1 و ژیروس دندانهای دارای طیعت غیر سیناپسی هستند(۲۲). احتمالاً به همین دلیل نیز است که تزریق دوز بالای وراپامیل و دیل تیازم به شکل داخل صفاقی می‌تواند در حیوانات تحت تجربه تشنج ایجاد کند(۲۳). همین نوع تجربه در انسان نیز نشان داده است که تزریق داخل صفاقی وراپامیل می‌تواند تشنجات میوکلونیک را در فرد ایجاد کند(۲۴). به این ترتیب به نظر می‌رسد که تزریق دوز چهار میکرو گرم در یک میکرولیتر وراپامیل به داخل ناحیه CA1 هیپوکمپ می‌تواند از طریق کاهش ورود کلسیم به داخل سلول‌ها، مستعد کننده افزایش فعالیت عوامل تشنج زای غیر سیناپسی در این ناحیه از مغز باشد.

نتیجه گیری

پیشنهاد می‌گردد که نقش تزریق مستقیم وراپامیل در نقاط دیگر مغز از قبیل ژیروس دندانهای و آمیگداł بر روی کیندلینگ شیمیایی و یا الکتریکی مورد بررسی قرار گیرد، تا بتوان در مورد جایگاهی از مغز که این دارو اثر مهاری خود را ایجاد می‌کند به شکل دقیق‌تر اظهار نظر کرد.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل طرح تحقیقاتی مصوب معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اراک می‌باشد که از این معاونت تشکر به عمل می‌آید.

منابع

1. Kandel ER, Kupfermann I, Iversen S. Learning and memory. In: Kandel ER, Schwartz JH, Jessell TM editors. Principles of neural science. USA:McGrawhill; 2000. p.1227-1246.
2. Barat SA, Abdel-Rahman MS. Cocaine and lidocaine in combination are synergistic convulsants. *Brain Res* 1996; 742: 157-162.

- دکتر محمد رضا پالیزدان و همکاران
13. Paxinos G, Watson C. The rat brain in stereotaxic coordinates. Orlando: Academic Press, 1986.
  14. Zhao D, Leung LS, Boon F, Cain DP. Persistent physiological effects caused by a single Pentylenetetrazole induced seizure in neonatal rats. *Brain Res Dev Brain Res* 1994; 80:190-198.
  15. Khanna N, Bhalla S, Verma V, Sharma KK. Modulatory effects of nifedipine and nimodipine in experimental convulsions. *Indian J Pharmacol* 2000; 32: 347-352.
  16. Ullal GR. Dihydropyridine group of calcium channel antagonist in epilepsy. *Indian J Pharmacol* 1994; 38: 43-6.
  17. Palizvan MR, Fathollahi Y, Semnanian S. Epileptogenic insult causes a shift in the form of long-term potentiation expression. *Neuroscience* 2005; 14:415-23.
  18. Hadar EJ, Yang Y, Sayin U, Rutecki PA. Suppression of pilocarpine-induced ictal oscillations in the hippocampal slice. *Epilepsy Res* 2002; 49(1):61-71.
  19. Middlemiss SN, Spedding MA. A functional correlate for the dihydropyridine binding sites in rat. *Brain Nature* 1985; 314: 94-96.
  20. Jensen MS, Yaari Y. The relationship between interictal and ictal paroxysms in an in vitro model of focal hippocampal epilepsy. *Ann Neurol* 1988; 24: 591-598.
  21. Leschinger A, Stabel J Igelmund P, Heinemann U. Pharmacological and electrographic properties of epileptiform activity induced by elevated K⁺ and lowered Ca²⁺ and Mg²⁺ concentration in rat hippocampal slices. *Exp Brain Res* 1983; 96: 230-240.
  22. Patrylo PR Schweitzer GS, Dudek FE. Potassium-dependent prolonged field bursts in the dentate gyrus: effects of extracellular calcium and amino acid receptor antagonists. *Neuroscience* 1994; 61: 13-19.
  23. Popoli P, Pezzola A, Sagratella S, Zeng YC, Scotti de Carolis A. Cromakalim (BRL 34915) counteract the epileptiform activity elicited by diltiazem and verapamil in rats. *Br J Pharmacol* 1991;104: 907-13.
  24. Maiteh M, Daoud AS. Myoclonic seizure following intravenous verapamil injection:case report and review of literature. *Ann Trop Paediatr* 2001; 21: 271-2.

The effect of intrahippocampal injection of verapamil on pentylenetetrazol kindling in rats

Palizvan MR³, Amini Komeijani A⁴, Ghaznavi Rad E⁵

Abstract

Introduction: Studies showed that following spontaneous epilepsy in rats, the permeability of CA1 region of Hypocampus to calcium is increased. In this study the role of voltage dependent calcium channels on the development of kindling induced by Pentylenetetrazol (PTZ) was investigated in rats.

Materials and Methods: In this experimental study rats were divided into two groups. In the test group, Verapamil (calcium channel blocker) was injected in the Hippocampus ($4 \mu\text{g}/4 \text{ min}$). After 20 minutes kindling was established by PTZ in subconvulsive dose (37.5 mg/kg ip). Convulsing activities were monitored for 20 min. The control group was the same age and undergone the same procedure except for the injection, in which ACSF was injected without Verapamil.

Results: Verapamil significantly ($p<0.01$) reduced the number of needed stimulations to progress from stage 0 to 5 of the convulsion and also significantly ($p<0.05$) prolonged the fifth stage of seizure.

Conclusion: The results of this study suggested that interahippocampal injection of Verapamil facilitated the Pentylenetetrazol kindling in rats but had inhibitory effects on kindled animals.

Key words: Pentylenetetrazol, kindling, Verapamil, Hippocampus

---

³ - Assistant professor of physiology, Department of physiology, Arak university of medical sciences.

⁴ - Instructor, MSc in physiology, Department of physiology, Arak university of medical sciences.

⁵ - Instructor, MSc in medical microbiology, Department of microbiology and immunology, Arak university of medical sciences.